

“ “”
”
“
”

Úvod do japanistiky 11. prednáška -TABULE

OUDH

macerát z aloového dreva je známý pod arabským názvom „OUDH“ (výsl. [°úǒ]) a je najdražším parfémom na svete. Používa sa ako prísada do mnohých parfémů. Oblíbený je hlavne na Blízkeho východu.

Hrnčiarstvo (angl. *ceramics*): jakimono.

Porcelán a keramika (angl. *china/porcelain and pottery*) džiki - tóki.
Mačča-džawan, ojunomi-džawan.

Laky (šikki). Lak – *uruši*. *Makie* – obrázky zlatým a strieborným prachom.

Ikebana neboli *kadó*.

„hlavný konár“ šuší, dve ďalšie línie do nepravidelného trojuholníka. Konce línií majú vytvárať priestor – „prázdno“.

Stolovanie.

paličky „o-HA-ši“

Japonská **kuchyňa** – link na môj blog

<http://orient.blog.sme.sk/c/275248/Susi-sa-moze-jest-rukou.html>

umeboši – v soli nakladané marhule ume (dozrievajú v júni – **foto z „Rastlín“**)

https://www.google.cz/search?q=umeboshi&biw=1600&bih=789&tbm=isch&imgil=rxu7u1cg5WCn7M%253A%253BcIs9s_tT7G9bBM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.tokyoterrace.com%25252F2010%25252F09%25252Fumeboshi-avocado-salad%25252F&source=iu&pf=m&fir=rxu7u1cg5WCn7M%253A%25252CIs9s_tT7G9bBM%252C_&ved=0ahUKEwjGogPswN3JAhWF2hoKHfj7CbKQyjcIfg&ei=NNdvVsa4LoW1a_j3p8gL&usg=_YSKc9IglB63fzhcF_ZXwGsxeDwE%3D#imgrc=rxu7u1cg5WCn7M%3A&usg=_YSKc9IglB63fzhcF_ZXwGsxeDwE%3D

sezam – biely, čierny, sezamový olej

sója – ako oriešky. sójová múčka na posýpanie. tófu. miso. okara (pomletá masa po vylisovaní sójového mlieka). sójové mlieko *tónjú*.

dva druhy ryže – bežná a „lepkavá“ *močigome* na koláčiky *omoči*.

pohánka – na cestoviny *soba*,

pšeničné cestoviny *rámen, udon*...

čaj „Nihonča“ – gjokuro „nephritová rosa“, senča, banča (hrubý zelený čaj, veľké listy)

alkohol: „sake“ sa povie „*Nihonšu*“ (*osake* = alkohol, pijatika všeobecne). umeový sladký likér *umešu*

Japonská hudba

z prevažnej miery založená na jednej z **pentatonických** čínskych stupníc. Pentatonika = 5 tónov v rámci stupnice. Európska hudba – **heptatonika**, sedem tónov v rámci stupnice (spolu s prvým tónom susednej vyššej vytvára „oktávu“).

japonská najčastejšia pentatonická stupnica: C-D-**F**-G-A(-C)

čínska najčastejšia pentatonická stupnica: C-D-**E**-G-A(-C)

RÚČÚ:

okinawská hudba je iná, založená na pentatonickej stupnici, nezapadajúcej do čínskeho hudobného systému a blízkej indonézskej hudbe: C-E-F-G-H(-C)

Hudobné nástroje:

najstaršia jp orchestrálna (a tanečná) hudba

GAGAKU – skladba *Etenraku*

<http://www.youtube.com/watch?v=bm8XpWidUac&feature=related>

ústny organík (č. varhánky) šó (používa sa v hudbe gagaku)

nó – hra *Acumori*

<https://www.youtube.com/watch?v=3mXuGC16ix4>

1.23.47 fue priečna flauta (nó)

šakuhači na pláži

<http://www.youtube.com/watch?v=8f-N56Sxlgk&feature=related>

šakuhači bambusová flauta (zenová hudba)

koto, šamisen a šakuhači – domáce vystúpenie: ženy v kimone vo vašicu

<http://www.youtube.com/watch?v=1A66Ky6M1ys&feature=related>

koto veľký strunový nástroj typu citary

šamisen strunový nástroj príbuzný bendžu. Pochází z okinawského nástroje sanšin = čínský *sansien* („třístruňák“)

Žánre klasickej hudby:

Gagaku z raného heianu, korene má v dobe nara

tanečné vystúpenia gagaku sa nazývajú bugaku, čisto inštrumentálne skladby sú kangen

Nó: flauta fue a tri druhy bubnov (obdobie muromači)

zenová meditatívna hudba - šakuhači

skladby na **koto**: *Rokudan*. (slávnostné vystúpenia – v kombinácii so **šamisenom** a **šakuhači**)

min-jó (ľudové piesne)

bon-odori tance ľudového pôvodu, veľmi obľúbené aj v súčasnosti a novo komponované. Tancujú sa za horúcich letných nocí okolo sviatku mŕtvych Obon.

Tance: hlavné dva štýly: odori a mai

odori = obsahuje aj skákanie, tj. zvislý rozmer (ľudovejší charakter, napr. bon-odori)

mai = vznešený dôstojný tanec, prevažne len vodorovný rozmer pohybu (kráčanie, posúvanie sa, gestika – tance v nó, kjótske tance Kjó-no mai.)

súčasní autori nadväzujúci na tradíciu:

Kitaró, Sódžiró

okinawská hudba – trojstruniak **sanšin** (z neho sa v Japonsku vyvinul **šamisen**)

(Rinken-bando: Čúra-ja čúra. Čimu-džurasa)

Hana: prevedenie japonské, tchajwanské.

The Boom: *Tinsagu-nu hana*

<https://www.youtube.com/watch?v=BnO1IPxb-rk>

11.07 **SANŠIN**

TANCE

Kjó-no mai (tanec kjótských *maiko*)

http://www.youtube.com/watch?v=PrIES_h05aY&feature=related

JAPONSKÉ PIESNE tradičné:

Taki Rentaró: *Kódžó-no cuki* (Mesiac nad zrúcaninou hradu)

<http://www.youtube.com/watch?v=77Nbtemm2qQ&feature=related>

Sakura, sakura

(koto, zábery sakúr)

<http://www.youtube.com/watch?v=keF-KYKKYeI>

Moderná pieseň v sinizujúcom (quasi-čínskom) štýle „*Sakura-sakura*“

http://www.youtube.com/watch?v=xPH_HTVwOoQ

ĎALŠIE UKÁŽKY

KLASICKÁ JAPONSKÁ HUDBA

koto - skladba *Rokudan*

<http://www.youtube.com/watch?v=TE3whfNEvik&feature=related>

šakuhači – mnich na ulici

<http://www.youtube.com/watch?v=-4DV2wMXxKs&feature=fvst>

OKINAWSKÉ PIESNE:

Rinken Band: *Čura-džura* („Krása!Krása!“)

z orig.CD:

https://www.youtube.com/watch?v=ZWWifXwPLWg&list=OLAK5uy_mXuYUqA0ATTq2wDyPf_UQ3BlEc8VMOb0&index=12

z predstavení:

<https://www.youtube.com/watch?v=Mlc1GNmKYfg>

celé album na YT:

https://www.youtube.com/watch?v=w9t2MASFQF4&list=OLAK5uy_mXuYUqA0ATTq2wDyPf_UQ3BlEc8VMOb0&index=1

okinawská pieseň *Hana* – veľmi obľúbená aj v okolitých krajinách (napr. Tchajwan)

<http://www.youtube.com/watch?v=kpjVJ0eV2Ws>

The Boom: *Šimautu* original soundtrack

https://www.youtube.com/watch?v=mlH96AUyjXc&list=RDmlH96AUyjXc&start_radio=1&rv=mlH96AUyjXc&t=11

https://www.youtube.com/watch?v=5ytmo86RNaE&list=RD5ytmo86RNaE&start_radio=1&t=175

Nacukawa Rimi 21spieva *Šimautu* po okinawsky

<http://www.youtube.com/watch?v=xsUKiMfNG4c&NR=1>

Šimautu spievaná len za sprievodu sanšinu:

https://www.youtube.com/watch?v=MfgVfU_0m4w

S

S